

METAMORPHOSEN

IM LABOR DER MODERNE:
OVID, METAMORPHOSEN

• TEXTE ZUR VORLESUNG •
15. JULI 2021

PROF. DR. JÜRGEN PAUL SCHWINDT
UNIVERSITÄT HEIDELBERG

**EINE WELT AUS SYMBOLEN:
METAMORPHOSEN DES BEGEHRENS I**

I. Ov. MET. 1, 416-487

(P. Ovidi Nasonis Metamorphoses recognovit breuique adnotatione critica instruxit R.J. TARRANT, Oxford 2004)

Cetera diuersis tellus animalia formis
sponte sua peperit, postquam uetus umor ab igne
percaluit solis caenumque udaeque paludes
intumuere aestu fecundaque semina rerum,
uiuaci nutrita solo ceu matris in aluo, 420
creuerunt faciemque aliquam cepere morando.
sic, ubi deseruit madidos septemfluus agros
Nilus et antiquo sua flumina reddidit alueo
aetherioque recens exarsit sidere limus,
plurima cultores uersis animalia glaebis 425
inueniunt; et in his quaedam perfecta per ipsum
nascendi spatium, quaedam modo coepta suisque
trunca uident numeris, et eodem in corpore saepe
altera pars uiuit, rudis est pars altera tellus.
quippe ubi temperiem sumpsere umorque calorque, 430
concupiunt at ab his oriuntur cuncta duobus;
cumque sit ignis aquae pugnax, uapor umidus omnes
res creat et discors concordia fetibus apta est.
ergo ubi diluuio tellus lutulenta recenti
solibus aetheriis altoque recanduit aestu, 435
edidit innumeras species partimque figuras
rettulit antiquas, partim noua monstra creauit.
illa quidem nollet, sed te quoque, maxime Python,
tum genuit populisque nouis incognita serpens
terror eras; tantum spatii de monte tenebas. 440
hunc deus arquitenens, numquam letalibus armis
ante nisi in dammis capreisque fugacibus usus,
mille grauem telis, exhausta paene pharetra,
perdidit effuso per uulnera nigra ueneno.
neue operis famam possit delere uetustas, 445
instituit sacros celebri certamine ludos,
Pythia perdomitae serpentis nomine dictos.

hic iuuenum quicumque manu pedibusue rotae
uicerat aesculeae capiebat frondis honorem.
nondum laurus erat longoque decentia crine
tempora cingebat de qualibet arbore Phoebus. 450

Primus amor Phoebi Daphne Peneia, quem non
fors ignara dedit, sed saeua Cupidinis ira.
Delius hunc, nuper uicta serpente superbus,
uiderat adducto flectentem cornua neruo 455

‘quid’ que ‘tibi, lasciue puer, cum fortibus armis?’
dixerat; ‘ista decent umeros gestamina nostros,
qui dare certa ferae, dare uulnera possumus hosti,
qui modo pestifero tot iugera uentre prementem
strauimus innumeris tumidum Pythona sagittis. 460

tu face nescioquos esto contentus amores
inritare tua, nec laudes adsere nostras.’
filius huic Veneris ‘figat tuus omnia, Phoebe,
te meus arcus’ ait, ‘quantoque animalia cedunt
cuncta deo, tanto minor est tua gloria nostra.’ 465

dixit et eliso percussis aere pennis
impiger umbrosa Parnasi constitit arce,
eque sagittifera prompsit duo tela pharetra
diuersorum operum; fugat hoc, facit illud amorem.

(quod facit auratum est et cuspede fulget acuta;
quod fugat obtusum est et habet sub harundine plumbum.) 470
hoc deus in nymphea Peneide fixit, at illo
laesit Apollineas traiecta per ossa medullas.

Protinus alter amat, fugit altera nomen amantis,
siluarum latebris captiuarumque ferarum 475
exuuiis gaudens innuptaeque aemula Phoebes.
[uitta coercebat positos sine lege capillos.]

multi illam petiere, illa auersata petentes
impatiens expersque uiri nemora auia lustrat,
nec quid Hymen, quid amor, quid sint conubia curat. 480

saepe pater dixit ‘generum mihi, filia, debes’;
saepe pater dixit ‘debes mihi, nata, nepotes.’
illa uelut crimen taedas exosa iugales
pulchra uerecundo suffunditur ora rubore,
inque patris blandis haerens ceruice lacertis 485
‘da mihi perpetua, genitor carissime’ dixit,
‘uirginitate frui; dedit hoc pater ante Dianae.’